

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

SECȚIUNEA A PATRA

CAUZA AVRAM c. MOLDOVEI

(Cererea nr. 2886/05)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

9 decembrie 2008

DEFINITIVĂ

05/06/2009

Această hotărâre poate fi subiect al revizuirii editoriale.

În cauza Avram c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a Patra), întrunită în cadrul unei Camere compuse din:

Nicolas Bratza, *Președinte*,
Lech Garlicki,
Giovanni Bonello,
Ljiljana Mijović,
Ján Šikuta,
Mihai Poalelungi,
Nebojša Vučinić, *judcători*,

și Lawrence Early, *Grefier al Secțiunii*,

Deliberând la 18 noiembrie 2008 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la acea dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 2886/05) depusă împotriva Republicii Moldova la Curte, în conformitate cu prevederile articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către un cetățean al Republicii Moldova, dna Natalia Avram („reclamantul”), la 14 decembrie 2004.

2. Reclamantul a fost reprezentat de către dl N. Malanciuc, avocat din Sîngerei. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său, dl V. Grosu.

3. Reclamantul a pretins, în special, că conformarea întârziată a autorităților cu o hotărâre judecătorească definitivă din 9 iunie 2004 pronunțată în favoarea sa a încălcat drepturile sale garantate de articolul 6 al Convenției și articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

4. Cererea a fost repartizată Secțiunii a Patra a Curții. La 30 noiembrie 2006, Președintele acestei Secțiuni a decis să comunice Guvernului cererea. În conformitate cu prevederile articolului 29 § 3 al Convenției, s-a decis ca fondul cererii să fie examinat concomitent cu admisibilitatea acesteia.

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

5. Reclamantul s-a născut în anul 1935 și locuiește în Grigorești.

6. Faptele cauzei, așa cum au fost prezentate de părți, pot fi rezumate în felul următor.

7. În anul 1996, reclamantul a primit de la autoritățile locale din satul Alexandreni un lot de pământ, pe care el îl folosește până în prezent. Deoarece lui nu i s-a eliberat titlul de proprietate asupra terenului, în decembrie 2003, ea a cerut autorităților locale să-i elibereze titlul de proprietate.

8. La 20 februarie 2004, cererea sa a fost respinsă. În răspuns, ea a inițiat proceduri judiciare în vederea anulării acestei decizii și obligării autorităților locale de a-i elibera titlul de proprietate asupra terenului. El a explicat că continuă să-l folosească, însă avea nevoie de un document care să confirme dreptul său de proprietate.

9. La 9 iunie 2004, Judecătoria Sîngerei a admis cererea reclamantului și a obligat autoritățile locale să-i elibereze acestuia titlul de proprietate. Hotărârea nu a fost contestată și a devenit irevocabilă și executorie 15 zile mai târziu.

10. Reclamantul a obținut titlul executoriu, pe care l-a depus la Departamentul de Executare a Deciziilor Judiciare de pe lângă Ministerul Justiției („Departamentul”) la 19 iulie 2004. La 26 iulie 2004, Departamentul a cerut autorităților locale să se conformeze titlului executoriu.

11. Potrivit documentelor prezentate de către Guvern, la 27 iulie 2004 autoritățile locale și-au anulat propria decizie din 20 februarie 2004 și au acordat reclamantului titlul de proprietate asupra terenului. Potrivit reclamantului, el nu a fost informat despre această decizie.

12. La 16 februarie 2005, reprezentantul reclamantului a solicitat asistența Departamentului în executarea hotărârii judecătorești din 9 iunie 2004.

13. Printr-o scrisoare datată din 21 martie 2005 și adresată reclamantului, Departamentul l-a informat că, la 10 ianuarie 2005, titlul executoriu a fost transmis autorităților locale din Alexandreni, însă autoritățile nu se conformaseră hotărârii judecătorești. Departamentul a mai informat reclamantul că pregătea documentele necesare pentru a cere instanței judecătorești să sancționeze pe cei responsabili de neexecutarea hotărârii judecătorești.

14. La 20 septembrie 2005, reprezentantul reclamantului a solicitat din nou asistența Departamentului în executarea hotărârii judecătorești din 9 iunie 2004. Nu este clar dacă el a primit vreun răspuns.

15. La 14 decembrie 2005, Biroul Sîngerei al Oficiului Cadastral Teritorial Bălți a eliberat reclamantului planul cadastral al lotului. La 26 decembrie 2005, reclamantul a plătit pentru înregistrarea dreptului său de proprietate la Oficiul Cadastral Teritorial Bălți.

16. Ca urmare a cererii din 22 mai 2006, la 30 mai 2006, reclamantul a obținut înregistrarea dreptului său de proprietate asupra lotului.

17. La 15 februarie 2007, Departamentul a solicitat de la Oficiul Cadastral Teritorial Sîngerei informații privind data și numărul de înregistrare al dreptului reclamantului asupra terenului.

II. DREPTUL INTERN RELEVANT

18. Dreptul intern relevant a fost expus în hotărârea Curții în cauza *Prodan v. Moldova* (nr. 49806/99, ECHR 2004-III (extracts)).

19. Suplimentar, prevederile relevante ale Codului de executare (nr. 443 din 22 decembrie 2004, în vigoare din 1 iulie 2005) sunt următoarele:

Articolul 79. Încetarea procedurii de executare

„Procedura de executare încetează în cazurile în care:

a) hotărârea a fost executată ...”

Articolul 80. Modul de suspendare sau încetare a procedurii de executare

„(1) Suspendarea sau încetarea procedurii de executare se decide de către șeful oficiului de executare, cu înștiințarea creditorului și debitorului, însă neprezentarea acestor persoane nu împiedică luarea deciziei.

... (3) Încheierea de suspendare sau încetare a procedurii de executare se expediază, în termen de 3 zile de la data adoptării ei, părților și organului care a eliberat documentul executoriu. ...”

ÎN DREPT

20. Reclamantul a pretins că neexecutarea hotărârii definitive din 9 iunie 2004 într-un termen rezonabil a încălcat drepturile sale garantate de articolul 6 § 1 al Convenției, partea relevantă a căruia prevede următoarele:

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil ... într-un termen rezonabil ... de către o instanță ... care va hotărî ... asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil”

I. ADMISIBILITATEA

21. Curtea consideră că pretenția reclamantului formulată în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției ridică chestiuni de drept care sunt suficient de serioase încât determinarea lor să depindă de o examinare a fondului. Niciun temei pentru declararea ei inadmisibilă nu a fost stabilit. Prin urmare, Curtea o declară admisibilă. În conformitate cu decizia sa de a aplica articolul 29 § 3 al Convenției (a se vedea paragraful 4 de mai sus), Curtea va examina imediat fondul acestei pretenții.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 6 § 1 AL CONVENȚIEI

22. Reclamantul a pretins că întârzierea în executarea hotărârii judecătorești din 9 iunie 2004 a dus la violarea articolului 6 § 1 al Convenției. Nici el și nici autoritățile responsabile de executare nu au fost informate despre decizia din 27 iulie 2004.

23. Guvernul a susținut că hotărârea judecătorească pronunțată în favoarea reclamantului a fost executată la 27 iulie 2004. Faptul că dreptul său de proprietate asupra terenului nu a fost înregistrat până la 30 mai 2006 se atribuie în totalitate omisiunii reclamantului de a depune actele în vederea înregistrării în baza deciziei autorităților locale din 27 iulie 2004.

24. Curtea reiterează că „articolul 6 § 1 asigură oricărei persoane dreptul de a înainta orice pretenție cu privire la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil în fața unei instanțe judecătorești sau tribunal; în acest fel el cuprinde „dreptul la o instanță”, din care dreptul de acces, adică dreptul de a institui proceduri în fața instanțelor judecătorești în litigii civile, constituie un aspect”. Mai mult, „executarea unei hotărâri pronunțate de orice instanță trebuie ... privită ca o parte integrantă a „procesului”, în sensul articolului 6” (a se vedea *Hornsby v. Greece*, 19 martie 1997, § 40, *Reports of Judgments and Decisions* 1997-II, și *Prodan v. Moldova*, nr. 49806/99, § 52, ECHR 2004-III (extracts)).

25. Curtea consideră că decizia din 27 iulie 2004 (a se vedea paragraful 11 de mai sus) a reprezentat o executare formală a hotărârii din 9 iunie 2004. Totuși, ea mai constată că, în termeni practici, executarea s-a încheiat doar când reclamantul a fost informat despre această decizie și a avut, astfel, posibilitate să ceară înregistrarea dreptului său. Într-adevăr, acesta a fost singurul scop al procedurilor judecătorești inițiate de către reclamant. Prin urmare, Curtea va examina dacă reclamantul a fost informat la timp despre decizia de executare a hotărârii judecătorești.

26. Curtea notează că în dosar nu există nimic care să confirme faptul că reclamantul a fost informat despre decizia din 27 iulie 2004. Din contra, în septembrie 2005, reprezentantul ei a cerut asistența Departamentului în executarea hotărârii judecătorești (a se vedea paragraful 14 de mai sus). Mai mult, se pare că nici la Departament nu s-a știut despre această decizie până

în februarie 2007 (a se vedea paragraful 17 de mai sus). Deși încetarea procedurilor de executare necesita adoptarea unei decizii formale în acest sens atât conform Codului de executare (a se vedea paragraful 19 de mai sus), cât și conform practicii urmate înainte de intrare în vigoare a acestui Cod, în dosar nu există vreo dovadă cu privire la o asemenea decizie. Mai mult, în scrisorile Departamentului expediate ca răspuns la plângerile depuse de reprezentantul reclamantului în anul 2005 nu există vreo referire la decizia din 27 iulie 2004 sau la o decizie privind încetarea procedurilor de executare. Dacă ar fi știut despre decizia din 27 iulie 2004, Departamentul nu ar fi pregătit, în anul 2005, documente în vederea sancționării reprezentanților autorităților locale (a se vedea paragraful 13 de mai sus). Această concluzie mai este susținută și de decizia Departamentului din ianuarie 2005 privind expedierea titlului executoriu pentru executare (a se vedea paragraful 13 de mai sus).

27. Cele de mai sus fac Curtea să conchidă că reclamantul nu a fost informat despre decizia din 27 iulie 2004 până în decembrie 2005, când el a depus actele pentru înregistrarea dreptului său de proprietate (a se vedea paragraful 15 de mai sus).

28. Având în vedere concluziile sale din paragraful anterior și din paragraful 25 de mai sus, Curtea consideră că hotărârea din 9 iunie 2004 nu a fost executată pe deplin timp de aproximativ 18 luni. Ea notează că, chiar dacă a fost luată o decizie în vederea conformării cu hotărârea judecătorească pronunțată în favoarea reclamantului, aceasta nu a fost adusă în atenția ultimului sau a Departamentului. De asemenea, se pare că, în afara expedierii titlului de executare și pregătirii documentelor în vederea sancționării reprezentanților autorităților locale, Departamentul nu a întreprins vreo măsură efectivă pentru a asigura executarea. Dacă făcea acest lucru, Departamentul, fără îndoială, ar fi aflat despre decizia din 27 iulie 2004.

29. Prin urmare, Curtea conchide că nu au existat motive relevante bazate pe fapte pentru întârzierea în executarea în întregime a hotărârii prin informarea reclamantului despre decizia din 27 iulie 2004 și că singura cauză a acestei întârzieri a fost neîndeplinirea corespunzătoare a funcțiilor sale de către diferite autorități de stat.

30. Curtea notează că ea a constatat violări ale articolului 6 § 1 al Convenției în numeroase cauze care vizau întârzieri în executarea hotărârilor judecătorești definitive (a se vedea, printre altele, *Prodan*, citată mai sus, § 56 și *Luntre and Others v. Moldova*, nr. 2916/02, 21960/02, 21951/02, 21941/02, 21933/02, 20491/02, 2676/02, 23594/02, 21956/02, 21953/02, 21943/02, 21947/02 și 21945/02, § 36, 15 iunie 2004).

În urma examinării materialelor prezentate ei, Curtea notează că dosarul nu conține vreun element care i-ar permite să ajungă în această cauză la o concluzie diferită.

31. Prin urmare, din motivele aduse în cauzele citate mai sus, Curtea constată că neexecutarea hotărârii judecătorești din 9 iunie 2004 într-un termen rezonabil constituie o violare a articolului 6 § 1 al Convenției.

III. APLICAREA ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

32. Articolul 41 al Convenției prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înalțelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

33. Reclamantul a prezentat pretențiile sale cu titlu de satisfacție echitabilă cu depășirea termenului stabilit de Curte. Prin urmare, și având în vedere faptul că el a avut posibilitatea să se folosească de lotul său de pământ în timpul procedurilor, Curtea consideră că în această cauză nu este necesară acordarea unei sume în temeiul articolului 41 al Convenției.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* că a avut loc o violare a articolului 6 § 1 al Convenției;
3. *Respinge* pretenția reclamantului cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 9 decembrie 2008, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

Lawrence Early
Grefier

Nicolas Bratza
Președinte